

[Schrøder.]

Til Støtte for den fortsatte Dispensation, altsaa for den af Ministeren foreslaaede Lovændring, anføres, i Form af et Bilag til Lovforslaget, en Skrivelse fra Københavns Bogtrykkerforening med en Tilskrift fra Dansk Typograf-Forbund og Dansk Litografisk Forbund. I denne Skrivelse, som er for lang til, at jeg skal oplæse den, vil man hele Vejen finde, at Københavns Bogtrykkerforening anmoder om en fornyet Dispensation, og ikke et eneste Sted finder man en Anmodning om, at en Forkortelse af den Tid, i hvilken det er forbudt at arbejde, skulde være Maalet. Og den Tilslutning, som er givet fra Arbejderorganisationerne, lyder saaledes:

„Da vi er enige med Københavns Bogtrykkerforening om Betingelserne for, at vore Medlemmer paabegynder Arbejdet til de ovennævnte Tider, meddeler vi hermed Andragendet om Dispensation vor anbefaling.“

Dette er underskrevet af Dansk Typograf-Forbund og Dansk litografisk Forbund. Det vil altsaa her ses, at Arbejderorganisationerne udtrykkelig understreger Fabriklovens Betingelse, at der er Enighed om en samlet Arbejdsfrihed, og uden en saadan Garanti vilde der neppe fra vor Side være sket Tilslutning, og det vilde naturligvis have bevirket, at Sagen overhovedet ikke var kommet frem.

Aarsagen til denne lille Strid vil maaske forekomme mange dunkel, men det staar nu i dette Øjeblik klart, at det, man fra Landstingets Side ønsker, er at skabe en Pligt til at arbejde et Par Timer mere paa Søn- og Helligdagene, selv om det var i Strid med de paagældende Arbejderes Ønsker og Interesser. Denne Forringelse af Fabrikloven ønsker vi fra vor Side ikke at medvirke til. Det bør være som hidtil, at Direktoratet tager Hensyn til begge Parters Ønsker i denne Henseende og til enhver Tid kan skride ind overfor Misbrug.

Hvis Ærinde Landstinget er gaaet i denne Sag, ved jeg ikke. Jeg kan ikke tro, at det er Københavns Bogtrykkerforening, der staar bagved. Jeg tiltroer ikke denne Forening en saadan Illoyalitet, efter at den selv har anmodet Arbejderorganisationerne om deres Medvirken.

Jeg ser nok, at der den 7. December, altsaa efter at Sagen har været behandlet nogen Tid i Udvalget, fra Organisationerne af Bladudgivere i Provinsen er fremkommet en Udtalelse, hvori man siger, at man ønsker en Løsning, hvorved de nuværende Dispensionsregler lovfæstes. Men jeg kan ikke

se rettere end, at det, der vil ske, hvis Ministerens Forslag vedtages, er, at de nuværende Dispensionsregler lovfæstes. Der staar altsaa end ikke i det Bilag, som Landstingets Flertal fremhæver til Støtte for sit Standpunkt, noget om, at man ønsker, at Arbejdstiden ifølge Loven skal begynde Kl. 10 om Aftenen, altsaa uden at man behøver at spørge hverken Per eller Poul derom.

Endvidere maa det jo siges, at det kun er 2 eller 3 Provsblade, der udgiver Mandagsnumre, og af disse er for øvrigt det ene Blad en Aflægger af et københavnsk Dagblad. Man kan vel daarligt sige, at netop denne Organisation er en Part i Sagen, hvorimod de Udtalelser, der i øvrigt foreligger, er fremkommet fra de i Sagen interesserede Parter; men mellem disse Udtalelser og Ministerens Forslag er der Overensstemmelse.

Maa jeg endelig paa Foranledning af Udtalelser i Landstinget udtale min Forventning om, at hvordan det nu end skulde gaa med dette Lovforslags Skæbne, at saa det, der bliver Resultatet, ikke maa komme til at vanskeliggøre Fremkomsten af Mandagsnumrene. Jeg ved nok, at man i Landstinget har drøftet, hvorvidt Dagspressen kunde kaldes en Livsfornødenhed. Der kan naturligvis disputeres adskilligt om, hvad Ordet „Livsfornødenhed“ dækker, men i alle Tilfælde er den store Befolkning — i hvert Fald i de større Byer — glad ved at faa Bladene og mener, at den daarligt kan undvære dem. Og at Befolkningen ogsaa ønsker Mandagsblade, ses deraf, at Mandagsbladernes Oplag ikke er mindre end Oplagene paa de øvrige Søndage.

Men denne Sag staar jo ogsaa i Forbindelse med Beskæftigelsesproblemet, ikke alene for Typografernes, men ogsaa for Journalisternes Vedkommende, idet nemlig, hvad maaske de fleste her ved, en Del af det Stof, der staar i Mandagsnumrene, ikke fremstilles Søndag Nat, men derimod i den foregaaende Uges Løb, saaledes at det giver Beskæftigelse for adskillige Hænder i Løbet af Ugen. Dertil kommer den Beskæftigelse, som gives Bladbude, Bladsælgere og mange andre ved Fremkomsten af Mandagsnumre, og i vore Dage skal man ikke kaste Vrag paa noget, der kan give Folk Beskæftigelse.

Jeg haaber stadig paa, at Landstinget vil frafalde sin Ændring, som er ganske upaakrævet, principielt uheldig, og som ingen af de interesserede Parter har anmodet om. Og jeg anbefaler, at Folketinget forkaster den af Landstinget vedtagne Ændring til Fabriklovens § 26, sidste Stykke, altsaa det foreliggende Lovforslags § 7, og vedtager